

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUD. BISTRITA-NASAUD

- SECURITATE -

Sursa: "POPESCU"
9.04.1975 ora 20
Casa: "LILIAČUL"
Participă: ind.100

STRICT SECRET
Ex.kr.

NOTA INFORMATIVA

M = ind.100
P = "POPESCU"

P.: În legătură cu domnul Horvath, problemele pe care le-am discutat data trecută stau în felul următor: acel spectacol a fost făcut în pripă, în primul rînd pentru a demonstra că ei sănt în stare să facă ceea ce ar trebui să facă în anii de zile. Asta este părerea lui proprie și a accentuat de mai multe ori acest lucru că sectia română nu poate să facă de ani de zile nimic, iar sectia maghiară trebuie să fie puternic, încât într-o lună a făcut un spectacol de așa manieră. Deci acest punct l-a impresionat în primul rînd și l-a dus la crearea acestui spectacol pentru că el l-a creat în fond, împreună cu soția lui. În al doilea rînd a fost un spectacol dat în onoarea zilei de paști pentru a sărbători și să scoate în evidență că totuși există aceea sărbătoare. Vreau să vă spun că în ziua de paști am fost din nou la Cireșoaia și am rămas surprins de un aspect și enume că în alte dăți cînd am mers am fost primiti cu multă ospitalitate, am fost invitați de la început să mîncu să bem, să stăm, să discutăm. De data astăzii am rămas surprins că oamenii ne-au tratat rece, în sensul că atunci cînd am sosit, nimeni nu s-a mai ocupat de noi, chiar și domnul Horvath a primit niște răspunsuri de la directorul căminu-lui cultural, că ce ar dori dînsul, că teți să-l aștepte în poziție de drepti cînd se săsește el ? Oamenii și-au văzut de treburile lor, n-au fost pregătite unele chăciuni mărunte de scenă, cortină, etc. Horvath s-a plins că lui trebuie să își întîmpile așa ceva chiar la Cireșoaia și chiar în această zi. Bineînțeles că după spectacol oamenii s-au străduit și n-au servit cu un puhan de vin, însă atmosfera a fost totuș schimbată față de celelalte ieșiri. În același sat, pe care Horvath îl consideră pepiniera de bază pentru înșămîntarea ideilor lui. Astăzii în legătură cu spectacolul. De două ori am fost pînă acum, omul a spus că o să mai încerce, pentru că nu e bine să nu facem nimic, pentru că timpul nu-i permite să nu facă nimic.

Si acum o să vă relatez hîste probleme familiale. Tatăl lui a fost adus la Bistrița, apoi din nou l-au dus la Tg. Mureș, are cancer la prostată și l-au trimis acasă din spital. La fel și soția lui are un fel de rănuș care se pare că ar fi de origine canceroasă, la sîni, și de ascunzatoare a fost plecată la Tg. Mureș cu el pentru a discuta cu specialiștul respectiv și a elucida această problemă. Nu am putut să stau de vorbă cu el de atunci, nu îmi știu ce s-a întâmplat ulterior însă, în ultima săptămînă, a fost reținut de aceste evenimente din familie.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ
- 2 -

M.: Deci acestea ar fi problemele ? Acumă că vă rog eu ? Cunoscetă o familie Toni, pantofar, care locuiește în P-ța Mică? Are mai multe fete, mai mulți băieți care lucrează pe la sticlă. Sunt și fete care "agăță" pe unul, pe altul.

P.: Numele îmi este totuști cunoscut.

M.: M-ar interesa în măsura în care se poate recolo unul din această familie, dacă se poate aborda în diferite imprejurări, pentru a urmări dacă în preocupările, în discuțiile acestora sunt niște idei de natură naționalistă, dușmanoasă, niște preocupări în această idee. Deci Toni, pantofar, mai bătrîn.

P.: Dar fetele sunt măritate ?

M.: Nu, sunt fete. S-ar putea să fie pe la unele activități la Casa de cultură și să ruge să le identificăți însă, bineînteleș, fără discret. Apcă să mai aveți în vedere și să identificăți care sunt tinerei de la Utilaj și sticlă, care au fost, așași la această activitate culturală, deci cum îi cheamă și dacă deja se remarcă prin niște calități, remarcate do soții Horvath, dacă se pune cova bază pe ei. De asemenea, cu doctorul Bokor. Dacă acesta a ridicat problema plicului pe care îl-a dat. Dacă a întrebat cova.

P.: A întrebat atunci, odată, am răspuns că l-am dat și apoi nu n-a mai întrebat nimic.

M.: Dacă întreabă, dv. să fiți pregătit, dacă dați un răspuns acuma, același răspuns să-l dați și mai tîrziu. Spuneți că l-ați dat unui cetățean, îi spuneți un nume necunoscut, în ceea ce că el să îl poată verifica că acest plic n-a ajuns afară. În discuțiile cu Horvath să ruge să urmăriți, fără însă să întrebați dv. în mod expres doar că idee atașată pe undeva, probabil dacă este prezent și Bokor.

P.: Bokor este plecat pentru 3-4 luni la Cluj, pentru specializare. Eu v-am spus că atunci la Tg. Mureș, Bokor a luat o poziție față de ideile lui și acesta s-a manifestat în întîlnirile de pe urmă, în sensul că acesta nu s-a mai arătat atât de prietenos și nu a mai acceptat invitațiile lui Horvath de a merge la el acasă. Am avut ocazia să discut cu Horvath acea problemă în privința ajutorului pe care ar putea el să mi-l dea și cînd în tîrziu pentru că eu să mă revanșez atunci cînd voi fi plecat din țară. L-am pus problema direct și omul n-a pus-o tot, săa de direct spuind următoarele: "nu pot să te ajut în această problemă, pentru că nu am curajul să mă duc la acei oameni de la București pe care-i cunosc". Eu i-am sugerat că atunci cînd a fost nevoie cu trupa noastră în 1973, el a fost la București și a apelat la anunțul oamenilor și l-am rugat ca prin intermediul acestor oameni să intervină spre a-mi rezolva problema mea la acest nivel. Mi-a explicat că această nu este o problemă legată de ei, de problemă maghiarilor, nu poate să-si permită să meargă să discute această problemă la acest nivel. Totuși m-a rugat să-l înțeleg bine, că el ar face totul pentru mine și cînd s-ar ivi o ocazie în acest sens el bineînteleș o să mă ajute, însă deocamdată nu poate face acest lucru. Si eu am înțeles acest răspuns și i-am spus că rămîn același om pe care se poate baza, atunci cînd voi fi plecat dincolo, în ajutorul pe care el speră de a-l primi din partea mea.

C.N.S.A.S. DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

— 3 —

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

- 4 -

eu doresc că a-lu reacția acestui înne fată de Horvath. Sigur că nu o să puteți da toate adăuntele așa cum l-am spus eu pentru că nu merge, să-ar putea întâlni el cu Horvath să diuze, însă nă interesează în mod deosebit această reacție. Si încă o chestiune. Dvs. niște somgăt despre relațiile lui Horvath la societatea maghiară a televiziunii. Au fost ei prin Distriga?

R.: De la televiziune n-a fost nimic, a fost un redactor de la Revista "URUNK" și l-am găsit într-o seară la Horvath acasă, în soarecind a fost nechipor între Austria și Ungaria. După cîte am văzut, a fost foarte familiar, cu toate că a stat f. puțin. L-am găsit în papuci de casă, deci era ca și unul de-al casei. După acea întâlnire cu Horvath, nu m-am năști întâlnit cu el și astă este exact de o săptămână. În această privință eu n-am propus să-l abordez pe acest om, să văd care sunt relațiile dintre Horvath și el, ce poate acest om și, bineînțeles, că la prim întâlnire pe care o voi avea nu-mi va scăpa această chestiune.

- . -

3 ex.
Originalul la chestiune
Ex.1 la S.I.B-2
Ex.2 la dos.pens.
Ex.3 la S-1, B-2
20/153/774/Ic.04.75